

T.C.

BEYKENT ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SİNEMA-TV ANASANAT DALI

SİNEMA-TV SANAT DALI

BİR BALENİN ANATOMİSİ

Yüksek Lisans Tez Raporu

Tezi Hazırlayan:

Pınar ALKAN

İstanbul, 2018

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

BİR BALENİN ANATOMİSİ

Yüksek Lisans Tez Raporu

Tezi Hazırlayan:

Pınar ALKAN

Öğrenci No:

140770033

Danışman:

Prof. BURAK BUYAN

İstanbul, 2018

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Bir Balenin Anatomisi” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde benim tarafımdan yazıldığını, akademik etik ilkelerine bağlı kalarak, hiç kimseden yardım almadan, bizzat kendimin hazırladığına ant içerim.

Pınar ALKAN

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

31/01/2018

Enstitümüz Sinema TV Anabilim Dalı Sinema TV Programı yüksek lisans öğrencilerinden 140770033 numaralı **Pınar ALKAN**'ın "Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim – Öğretim Yönetmeliği"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "**Bir Balenin Anatomisi**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 23/01/2018 tarih ve 2017/04 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 29. maddesinin 3. fıkrası gereğince (5.5) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında oyçokluğu/oybirliği ile Kabul/Red veya Düzeltme kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
Prof. Burak BUYAN
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Yrd. Doç. Ali Altan YÜCEL
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Bilgehan Ece ŞAKRAK
(İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi)

Adı ve Soyadı: PINAR ALKAN

Danışmanı: Prof. BURAK BUYAN

Türü ve Tarihi: Yüksek Lisans, 2018

Alanı: Sinema-TV

Anahtar Kelimeler: Bale, dans, koreografi, sanat, sinema ve televizyon

ÖZET

BİR BALENİN ANATOMİSİ (Belgesel Film)

Türkiye’de, klasik bale sanatının eser yaratılırken geçtiği aşamaları ve bunun seyirci ile buluşmadan önceki dönemi ele alınmıştır. Devamında röportajlar yapılarak içerik ve kaynak yaratması için oluşturulan bu film, eseri sahneleyen ve içinde dans ederek var olan kişilerin de kendi yorumları ile zenginleştirilmiştir.

Amaç; Devlet Opera ve Balesi olgusunu da içine katarak, görüntülerle destekleyerek bu anlamda bir araştırma çalışması olması için kaynak oluşturmaktır.

Türkiye’de sanatsal değişimin ve çalışma ilişkileri üzerindeki etkilerinin, tarihsel süreçlerini de barındırarak balenin doğuşunu, gelişimini ve şu anda olduğu noktada süreci olduğu haliyle gösterip belgeleyerek içerik hazırlanmıştır.

Bu açıdan sadece sahnede gördüğümüz ve izlerken tanık olduğumuz eserin oluşma aşamasındaki her adım, organizasyon süreci ve geçtiği aşamalardan seyirciye ulaşması açısından bir kaynak oluşturma amacıyla yapılmıştır.

Film oluşturulurken, halen gösterimde olan dört ayrı eser üzerinden gidilerek, Sondan önce, 3 Aşk, 4 Mevsim ve Fındıkkıran balelerinin prova ve sahnelenme süreçlerinde yaratıcı ve sahneleyen ekibin yanında olup gözlemleyerek ve röportajlar yaparak filmin içeriği oluşturulmuştur.

Eser üretim süreci ve çalışma süreci ile ilgili başta başkoreograf Ayşem

Sunal olmak üzere, Cem Cüneyt Çelik, Çağrı Çekiç Hazan, Eymen Arıslı, Hüma Ersel

Sökmen, Mehmet Nuri Arıkan, Melih Mertel, Sinan Kaymak ile birebir konuşmalar ve prova gösteri öncesi çalışmalarında gözlemde bulunulmuştur.

Adı ve Soyadı: PINAR ALKAN

Supervisor: Prof. BURAK BUYAN

Degree and Date :Master Degree, 2018

Major: Cinema-TV

Key words: ballet, dance, choreography, art, cinema ve television, documentary

ABSTRACT

ANATOMY OF A BALLET (Documentry Film)

In this research we mention the phases of classical ballet in Turkey while creation process and before staging to the audience. Aim of the film is to create a visual resource which not only includes State Opera and Ballet phenomenon but also defends with images. This resource is created through showing the development process of art in Turkey and the effect on relation with the working relations while mentioning the born, development and today in Turkey's ballet. Therefore, the film aims to show all stages from preparation to organization and staging.

Film is created through the staged four ballet shows: Sondan Once, 3 Love, Four Seasons and The Nutcracker rehearsals has been observed through with the crew while interviewing with them. In addition, while production I interview with head choreographer Ayşem Sunal, Cem Cüneyt Çelik, Çağrı Çekiç Hazan, Eymen Arıslı, Hüma Ersel Sökmen, Mehmet Nuri Arıkan, Melih Mertel, Sinan Kaymak and make observation before the stage.

İÇİNDEKİLER

ÖZET

ABSTRACT

ÖNSÖZ.....	I
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	IV
AMAÇ.....	1
KAPSAM.....	2
YÖNTEM.....	3
TEZ FİLMİNE KONU OLAN ESERLER.....	4
Sondan Önce/3 Aşk.....	5
4 Mevsim.....	6
Fındıkkıran.....	7-8
1.DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE BALE KAVRAMI.....	9
1.1 Dünya Bale Tarihi.....	10-11
1.2 Türkiye'de Bale Tarihi.....	12-13-14
2.TEZ FİLMİ.....	15
2.1 Röportaj yapılan sanatçılar.....	16-27
2.2 Röportaj metni.....	28
2.3 Filmin künyesi.....	28
2.4 Belgesel'de kullanılan ekipmanlar.....	28
2.5 Çekim takvimi.....	28
2.6 Set Fotoğrafları.....	29
DEĞERLENDİRME.....	30
KAYNAKÇA.....	31
ÖZGEÇMİŞ	

ÖNSÖZ

Bir sinema-televizyon yüksek lisans bitirme tezi olarak, bir sahne eserinin ortaya konuş biçimini ve geçtiği aşamaları yansıtmak üzerine çekmeye karar verilmiş olan bu kısa belgesel film, dans eğitimim ve eğitmenliğimin üzerine çalışmak istediğim bir konu olup, belki de sokakta yanından geçerken kim olduğunu bile bilmediğimiz dünyaca tanınan isimlerin aslında aramızda ve hatta çok yakınımızda olduğunu hatırlatmak ya da farkına vardırarak için yapılmıştır.

Sinema'nın ve belgesel film'in, bir iletişim aracı olarak, ulaşabildiği etmenlerden biri de eğitim işlevidir. Doğal olarak, her ülke ve toplumda arasında çeşitli farklılıklar barındırır. Eğitimin önemli bir kısmı izlemeyi ve gözlemlemeyi gerektirir. İzlemek ve öğrenmek araştırılan konu ile ilgili ciddi bir kaynak oluşturur.

BELGESEL'DE GEÇEN FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

1. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası prova salonu, tütü fotoğrafı (bale dansını yaparken giyilen kostüme verilen ad) fotoğrafı, 2017
2. Fındıkkıran balesi, 2016
3. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası Ayşem Sunal'ın çalışma odası/ Dame Ninette De Valois (Türkiye'ye bale sanatını ilk getiren kişi), 2017
4. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası, prova salonu, bale çalışma ayakkabıları (point), 2017
5. Fındıkkıran balesi, 2016
6. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası Ayşem Sunal'ın çalışma masası, röportaj öncesi hazırlık süreci, 2017
7. Fındıkkıran balesi, 2016
8. Sondan Önce, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2016
9. Fındıkkıran, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2015
10. Uyuyan Güzel, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2016
11. Uyuyan Güzel, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2016
12. Sondan Önce, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2016
13. Uyuyan Güzel, Ankara Devlet Opera ve Balesi, 2015
14. Uyuyan Güzel, Ankara Devlet Opera ve Balesi, 2016
15. 3 Aşk, Uyuyan Güzel, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2016
16. Sondan Önce, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2016

17. Uyuyan Güzel, İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2016
18. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası Ayşem Sunal'ın çalışma odasının duvarı, 2017
19. Bale çalışma ayakkabısı, önden görünüş (point), 2017
20. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası Ayşem Sunal'ın çalışma odasının duvarı, 2017
21. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası prova salonu, 3 Aşk/4 Mevsim bale eserinin provası, 2016
22. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası Ayşem Sunal'ın çalışma masası, röportaj öncesi hazırlık süreci, 2017
23. Fındıkkıran balesi, 2016
24. Uyuyan Güzel, 2017
25. 3 Aşk balesi, 2016
26. Uyuyan Güzel, 2017
27. 3 Aşk balesi, 2016
28. Fındıkkıran balesi, 2016
29. Uyuyan Güzel, 2017
30. 3 Aşk balesi, 2015
31. Fındıkkıran balesi, 2016

32. Uğur Seyrek/ Koreograf, 2015

33. Uyuyan Güzel afiş poster/idobale, 2016

34. Fındıkkıran afiş poster/idobale, 2016

35. Hüma Ersel Sökmen/ Tekel binası ders fotoğrafı, 2015

36. Hüma Ersel Sökmen/defile,2015

37. Sondan Önce, 2014

38. İstanbul Devlet Opera ve Balesi Tekel binası, Dört Mevsim eserinin provası, 2016

AMAÇ

Bir bale eserinin üretim sürecini tüm aşamalarından oluşan kısa bir belgesel film üretmek. Belgesel sinema, sinema tarihinin temel taşlarından biridir. Belgesel Sinema, gerçeklik olgusu estetik ve yaratıcılık öğeleri benimsenerek uygulandığından bir çok alanda kaynak oluşturulabilecek bir bilgi kaynağıdır.

Görsel malzeme ile desteklendiğinde, bilginin akılda kalıcılığı artar. Zaman çok önemli bir olgudur, çekilen belge resmi bir kurum içerisinde izin alınarak gerçekleştirildiği için, bundan birkaç sene sonra belki de bir tarihsel kaynak olarak kalacaktır. Çalıştıkları mekanlar, kişiler ve eserler bu döneme aittir.

Türkiye’de gösteri sanatları ve özellikle klasik bale 1948’den bu yana aktif bir şekilde hayatımızda yer almaktadır. Klasik bale, 1950 yılında Ankara’da resmi bir kurum olan Devlet Konservatuvarı’na bağlanmış.

Belgesel’in giriş kısmında gördüğümüz fotoğrafların içinde yer alan “Dame Ninette De Valois” in Türk Balesine katkıları çok büyüktür.

Bu belgesel filmin amacı, sanatın arka yüzünü görmeye çalışmak, perde arkasına bir ışık tutmak ve belgelemektir. Çekim süresince bulunan mekanlar için yazılı izinler alınmış ve telif hakları gereği gösteriden çok kısa bir bölüm çekilmiştir. Amaç ve hedef olarak eğitim aldığım ve halen öğretmenliğini yapmakta olduğum dans ve sinemanın bir arada olması öncelikle benim kişisel hedeflerimdir. Disiplinlerarası çalışmanın, hem çalışmayı hem de konuyu zenginleştirdiğini göz önüne alarak bu konuyu bitirme tezi projesi haline getirmek amaçlanmıştır.

KAPSAM

İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde halen gösterimde olan dört eser (Sondan önce, 3 Aşk, 4 Mevsim ve Fındıkkıran) ışığında, halen görevde olan Baş koreograf ve Direktör Ayşem Sunal ile, eser çıkarma süreci irdelenmiş, çalıştıkları ve gösteri yaptıkları mekanlarda, ropörtajlar yapılarak kısa bir film ile ve bilgi alınarak belgelenmiş olup, resmi mekanlardan izin beyanları alınarak ve resmi olarak izin alınabildiği kadarı ile çalışması yapılmıştır.

Sanatçılar ile öncelikle direktörleri ile çalışma süreçleri ve koreograf ile nasıl bir yol izlendiği yanı sıra kendilerini nasıl hissettikleri ve bu mesleğe adanmış hayatları mercek altına almak hedeflenmiştir. Çekim ve röportaj yapılan mekanlarda, her çalışma resmi izinlere dayalı olduğu için bu sınırları kullanarak tez raporu ve filmi hazırlanmış olup, bu konu ile ilgili ilerde araştırma yapacak olan kişilere kaynak oluşturmak hedeflenmiştir.

Çekim yapılan süreç içerisinde, dört eser üzerinden gidilmesi ve Ayşem Sunal'ın hayatının perspektifinden yararlanarak konuyu irdelemek, bilgi dağarcığını genişletmek ve daha da zengin hale getirmek için çalışılmıştır. Bu süreçte, hem eser öncesi provalara şahit olmak ve görüntü almak, hem sahnede gösteri öncesi ısınma ve hazırlanma aşamaları, hem de kulis ortamı ve kostüm, makyaj gibi aşamalarda yanlarında olup, doğal ortamları ile çalışma süreçleri belgesele dahil edilmiştir.

Proje kapsamında, görseller hem video hem fotoğraf ile desteklenmiş, proje öncesi hazırlık kısmında Ayşem Sunal ile uzun röportajlar alınmış olup, yöntem ve kapsam belirlenmiştir.

Çekim yapılan mekanlar ; İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin prova ve ders mekanları olan Üsküdar Tekel Binası, Hisar Okulları sahne ve ropörtaj yapılan kulis, Süreyya Operası/Kadıköy'dür.

YÖNTEM

Danışman Prof. Burak Buyan ile bitirme tezi konusu üzerinde konuşmalar yaptıktan sonra filmin yöntemi ve yolu belirlenmiştir. Amaç, çekim yapılan süreç içerisinde birebir çalışma içine dahil olabilmektir. Belgesel filmin, gerçeklik ve netlik olguları kapsamında, bir olgunun perde arkasına dahil olmak, bir çalışmanın içinde çekimler yaparak ve derlenerek, video/fotoğraf ve yazılı metin ile bir çalışma raporu hazırlanması yöntemi üzerine gidilmiştir. İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin bir eser oluşum sürecinde çalıştıkları mekanlarda, prova gösteri ve gösteri öncesi hazırlık süreçlerine tanık olarak ve içinde var olan kişilerle diyalog kurup kendi cümleleri ile yaşadıkları süreçleri anlatmalarına imkan sağlamak hedeflenmiştir.

Türkiye'de yaşayan ve dünya çapında tanınan bir isim Baş koreograf "Ayşem Sunal" İstanbul Devlet Opera ve Balesinin 2013-2018 (halen) Baş koreograf ve direktörü konumunda görevine devam etmektedir. Ayşem Sunal'ın hayatı ve birikiminin ışığı altında, sanatçılarla birlikte kurdukları ilişki içerisinde seyirciye sunulan bir gösteri sanatı sahne arkası merceği gibi olan bu çalışma ile toplumun, özellikle ilgili kesimlerin bu dönemi bir tarihsel kaynak bir görmelerine yardımcı olmak hedeflenmiştir. Eserin içinde var olan Devlet Opera ve Balesi sanatçılarının fikirlerini alarak ,aynı zamanda onların yönetici perspektifinden de yaklaşarak süreci anlamaya ve anlatmaya çalışmak hedeflenerek bir çalışma yapılmıştır.

Projenin çalışma yöntemi, dört eser üzerinden gidilerek, direktörün hayatı ile zenginleştirilerek, Türkiye'de bale ve eser çıkarabilme olgusu üzerinedir.

Eserlerin hazırlık aşaması, işin mutfağı gibidir. Her gün yapılan düzenli ders ve prova çalışmaları, bir rol için birkaç kast (yedek dansçı) oluşturmaları, sahnede kostümlü ve dekorlu provaları ile organize bir çalışma olduğu gözlemlenmiştir. Bu amaçla belgesel çekimlerine gösteriden üç ay kadar önce prova süreçlerinde dahil olunup, ardından sahnelenecek gün de gösteri öncesi hazırlık aşamalarında, makyaj, saç ve gösteri öncesi ders çalışmalarından da görüntüler alınarak kurgu da röportajların üzerine eklenmiştir. Yöntem olarak, hem sahne üzerinde olan sanatçıların süreci, hem de bir seyirci gibi bilet alıp gösteri izleme efekti yaratılmaya çalışılmıştır.

TEZ FİLMİNE KONU OLAN ESERLER

Görsel 1- İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Sondan Önce, 3 Aşk, 4 Mevsim eseri orijinal afiş

İDOB | T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İSTANBUL DEVLET OPERA VE BALESİ MÜDÜRLÜĞÜ

SONDAN ÖNCE

Neoklasik Pas de Deux Süre: 7 dakika

3 AŞK

Neoklasik Bale / 1 perde Süre: 25 dakika

4 MEVSİM

Modern Bale / 1 Perde Süre: 50 dakika

SONDAN ÖNCE
Koreograf
David Sonnenbluck
Müzik
R. Strauss
"Beim Schlafengehen"
Soprano
Perihan N. Artan
Piyano
Aydın Karlibel
Sahne Düzeni ve Işık
David Sonnenbluck
Işık Uygulama
Taner Aydın

3 AŞK
Koreograf
David Sonnenbluck
Müzik
P.I. Çaykovski
"Si Minör 6. Senfoni
(Pathétique), Op.74"
Kostüm Uygulama
Çimen Somuncuoğlu
Sahne Düzeni ve Işık
David Sonnenbluck
Işık Uygulama
Taner Aydın

4 MEVSİM
Koreograf
Uğur Seyrek
Müzik
A. Vivaldi
"Dört Mevsim"
Libretto
Uğur Seyrek / Işık Noyan
Kostüm Tasarımı
Çimen Somuncuoğlu
Sahne Düzeni ve Işık
Uğur Seyrek
Işık Uygulama
Taner Aydın

8/9/11/14 Kasım 2017
KADIKÖY BELEDİYESİ SÜREYYA OPERA SAHNESİ
www.dobgm.gov.tr / www.biletiva.com

¹ İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Sondan Önce, 3 Aşk, 4 Mevsim Afiş,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/weser2013.aspx?EserKodu=1931>

SONDAN ÖNCE (Neo klasik Pas de Deux)

Strauss'un müziğiyle 'Sondan Önce' adıyla sahnelenecek olan 'pas de deux' (yani kadın ve erkeğin birlikte dans ettiği düet), David Sonnenbluck'un yıllar önce koreografisini yaptığı 'Aşk Şarkısı' adlı balenin son bölümüdür.

DİSTRİBÜSYON;

KOREOGRAF: DAVID SONNENBLUCK

MÜZİK: R. STRAUSS

SAHNE DÜZENİ VE IŞIK: DAVID SONNENBLUCK

IŞIK UYGULAMA: TANER AYDIN

PİYANO: FÜGEN YİĞİTGİL

SOPRANO: P.DIANA NAYIR ARTAN

3 AŞK (Neo klasik bale)

Güzel bir ilişkinin bitişinden sonra kişi, ayrılık acısının ona yaşattığı kabustan nasıl kurtulur ve ne şekilde hayata dönebilir? '3 Aşk', bitiş ile başlar, başlangıç ile biter; başlangıç da sonu, son da başlangıcı görürüz. Aynı hayat gibi... Bir kısır döngü...

DİSTRİBÜSYON;

KOREOGRAF: DAVID SONNENBLUCK

MÜZİK: P.İ. ÇAYKOVSKI

KOSTÜM UYGULAMA: G. ÇİMEN SOMUNCUOĞLU

SAHNE DÜZENİ VE IŞIK: DAVID SONNENBLUCK

IŞIK UYGULAMA: TANER AYDIN

^{2 2} İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Sondan Önce, 3 Aşk, 4 Mevsim,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/weser2013.aspx?EserKodu=1931,15/01/2018>

4 MEVSİM (Modern Bale)

Koreografisini Uğur Seyrek'in yaptığı bale eserinde, Antonio Vivaldi'nin müziği eşliğinde dansın estetiği ve çeşitli simgeler, metaforlarla zenginleştirilmiş anlatım gücüyle 'Aşk'ın Dört Mevsimi' sahneye yansıtılmaktadır.

DİSTRİBÜSYON;

KOREOGRAF: UĞUR SEYREK

MÜZİK: ANTONIO VIVALDI

LİBRETTO: UĞUR SEYREK, IŞIK NOYAN

KOSTÜM TASARIMI: G.ÇİMEN SOMUNCUOĞLU

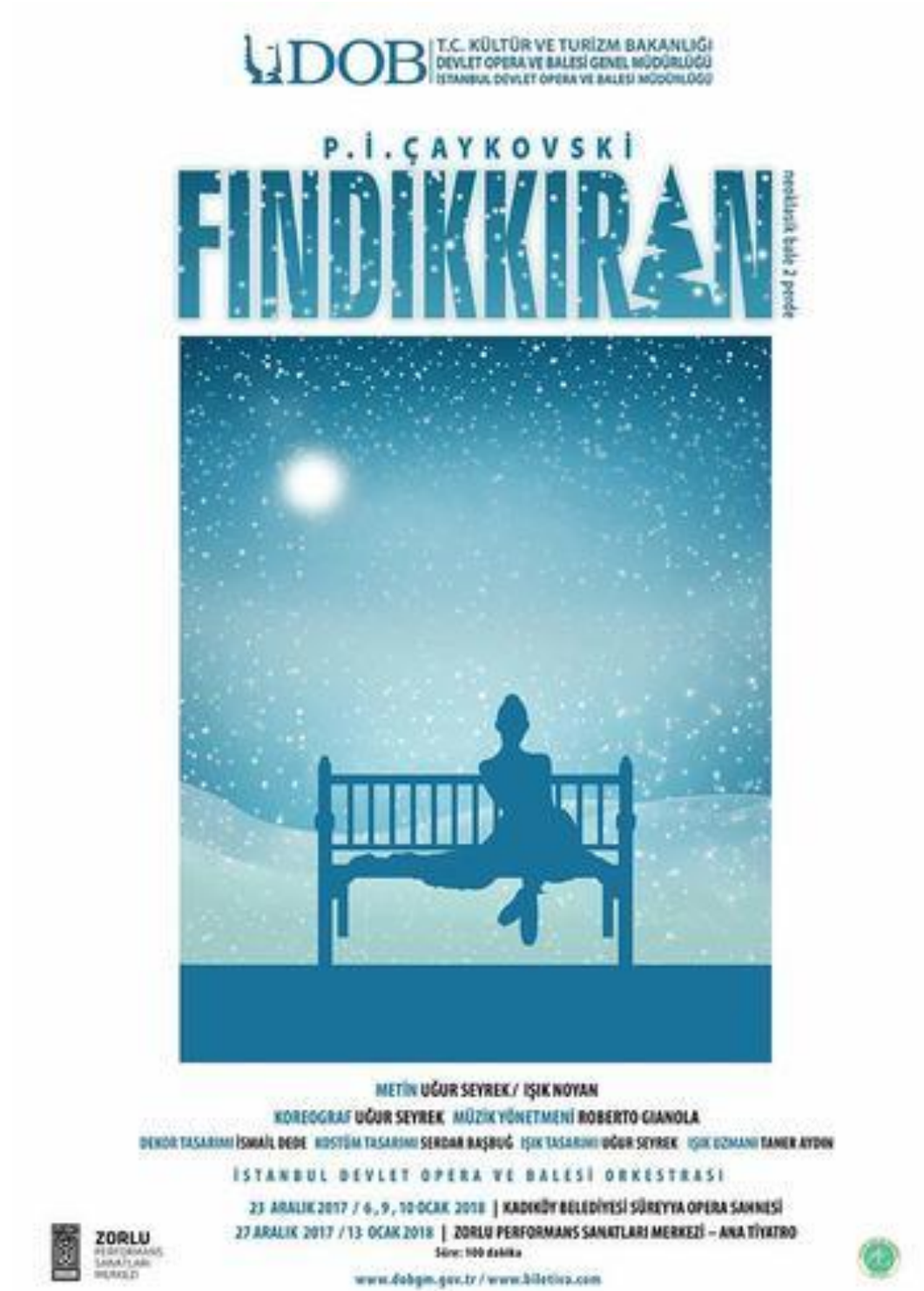
SAHNE DÜZENİ VE IŞIK: UĞUR SEYREK

IŞIK UYGULAMA: TANER AYDIN

^{3 3} İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Sondan Önce, 3 Aşk, 4 Mevsim,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/weser2013.aspx?EserKodu=1931,15/01/2018>

FINDIKKIRAN

Görsel 2- İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Fındıkkıran eseri orijinal afiş

4

⁴ İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Fındıkkıran Afiş, <http://www.zorlupsm.com/tr/etkinlik/sahne-sanatlari/istanbul-devlet-opera-ve-balesi-findik-kiran-2>, 15/01/2018

DİSTRİBÜSYON;

LİBRETTO: UĞUR SEYREK, IŞIK NOYAN

KOREOGRAFİ VE REJİ: UĞUR SEYREK

ORKESTRA YÖNETMENİ: ROBERTO GIANOLA

DEKORATÖR: İSMAİL DEDE

KOSTÜM KREATÖRÜ: İ. SERDAR BAŞBUĞ

IŞIK TASARIM: UĞUR SEYREK

IŞIK UZMANI: TANER AYDIN

ORJİNAL ÖYKÜ;

Eser, E.T.A. Hoffmann'ın 'Fındıkkıran ve Fareler Kralı' öyküsünden uyarlamadır. Clara, yılbaşında hediye olarak, çok sevdiği, oyuncak ve saat tamircisi amcası Drosselmeyer'den kurşun asker (Fındıkkıran) alır. Fakat Clara'nın aldığı hediyeyi kıskanan kardeşi Fritz, Fındıkkıran'ı almak isteyince oyuncak kırılır ve Clara çok üzülür. Parti bittiğinde bütün konuklar ayrılır. Sevgili Fındıkkıran'ı için çok üzülen Clara uyuyamaz ve oyuncaklarını merak eder. Yılbaşı ağacı altında uykuya dalar ve seyirciyi rüyasında maceradan maceraya götürür. Bütün öykü Clara ve yılbaşı gecesi ona hediye eden oyuncakların canlanması ile devam eder.

"Neoklasik bir Fındıkkıran..."

Geçmiş dönemlerin başarılı bir bale sanatçısı olarak ünlenmiş, ama artık sahnelere veda etmiş olan bir kadın, Yılbaşı gecesi tek başına koltuğunda oturmuş, elinde tuttuğu bir albümün yaprakları arasında eski parlak sanat yaşamının yansımaları olan resimlere bakarak hayallere dalmakta ve canlanan anıları onu adeta sahnelere geri döndürmektedir.

⁵ İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Fındıkkıran, <https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/devopera.aspx>, 15/01/2018

DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE BALE KAVRAMI

Dans, insanoğlunun kendisini ve duygularını ifade etmek için kullandığı en eski yöntemlerden biridir, kökü yazı tarihinden çok daha eskilere dayanır, hatta insanlıkla beraber başladığı söylenebilir. Dans başlangıcından itibaren evrensel olmuştur, dünyanın her yerinde ve her dönemde, farklı coğrafyalarda ve farklı şekillerde uygulanmış olmasına rağmen daima var olmuştur. Günümüzde de her toplum kendi kültürüne bağlı biçimde kendi dansını yaratmıştır. Öte yandan zaman içinde toplumların birbirleriyle tanışması sonucu tüm dünyada kabul gören ve yaygın biçimde uygulanan danslar da gelişmiştir. Bu tür dansların başında klasik bale gelmektedir. Klasik bale belli kurallar içeren ve evrensel olarak kabul ve saygı, ilgi ve beğeni gören bir dans biçimidir.

Opera ve bale sahne ve gösteri sanatlarının birçok ögesini bünyesinden barındıran bir sanat dalıdır. Drama, müzik ve dans gibi sanat dalları opera ve bale içinde yoğurularak bir bütün halini alır ve sahnedeki devinime katkıda bulunurlar. Artık tüm dünyada tanındığı ve bilindiği için kendi içerisinde teknikleri ve kalitesi oluşmuştur. Folklorik danslar ile kıyaslandığı zaman, folklorik dans sadece belli bir bölgeye hitap ederken, bale sanatı o yörenin ve kültürünü ve dansını evrensel boyuta taşıyarak bütün kültürlerin ve toplumların anlayabildiği düzeye getirir. Bu neden bale toplumların gelişmişliğinin bir göstergesi olmuştur. Dünyanın herhangi bir yerindeki bale sanatının düzeyini ve kalitesini bambaşka bir yerden gelen kişi de anlayabilmektedir. Bu, balenin artık klasik ve evrensel bir sanat olduğunu göstermekte, toplumların gelişmişlik düzeyi, bale gibi sanatlardaki yetkinlik düzeyi ile ölçülmektedir.

Bir sanatın evrensel olması için ortak bir dil gerektirir, beden dili ifade yöntemi olarak kullanıldığında dünyanın neresinde sergilerseniz sergileyin anlaşılabilir. Klasik bale, müzik eşliğinde yapılan bir sanattır. Tıpkı bir sinema filmini izlerken barındırdığı tarihi, sosyo-kültürel, mimari bilgileri içermesi gibi bir bale gösterisi izlerken de müzik, dekor-kostüm (içeriğinde resim, heykel, mimari sanatlar) dekorasyon ve giysi tasarımı, ışıklandırma ve ifade için kullanılan pandomim (bale eserinde dialog yoktur) sanatı da eseri oluşturan parçalarındandır.

1.1 Dünya Bale Tarihi

Dans aslında insanlığın var olması ile başlamıştır. Beden dili ile vücudu kullanarak, müzik eşliğinde çeşitli hareketler yaparak duygu, düşünce, arzu ve olayları anlatmak özellikle insanlara özgü bir iletişim ve anlatım biçimidir. Bugün bilebildiğimiz en eski çağlarda bile insanlar doğa olaylarına, inandıkları tanrılara dileklerini, teşekkürlerini dans ile ifade etmişler ve tapınmışlardır. Anadolu’da yaşamış Sümer, Hitit ve Frig uygarlıklarında ve Eski Mısır’da müzik eşliğinde dans edildiğini vazo süslemeleri ve duvar resimlerinden anlıyoruz.

Görsel 5- Eski Mısır’da dans eden kadınlar hiyeroglifi

Daha sonra Eski Yunan ve Roma uygarlıklarında da dans, toplum için her zaman önemli olmuş ve antik dönemde dans, şarkı ve müzik tiyatrunun ayrılmaz parçası olmuş. Tiyatro, o zamanda toplumun yaşadıkları olayları ifade ediş şekillerinden biri olduğu için son derece doğal bir yansımaydı. Koreografi kelimesi; dansın içeriği anlamına gelen Eski Yunan dilinde “Horos” kelimesinden türemiştir.

Ortaçağ’da ve Rönesans dönemi’nde dans hem dini törenlerde, hem de toplumsal olaylar olan evlenme, ürün alma (hasat) gibi toplumun duygularını ortaya çıkaran ritüellerde kendini göstermiştir.

Bale kelime olarak “ballare” kelimesinden gelmekte ve İtalyanca’da dans etmek anlamına gelmektedir. Şu anda klasik bale diye tayin edebildiğimiz anlamına ilk olarak 16. ve 17. yüzyılda Fransa ve İtalya’da başlamıştır. İlk kez salonda ve müzik, dekor ve kostüm eşliğinde sergilenmesi 14.Louis zamanında sarayda yapılmıştır.

İlk zamanlar kadınların dans etmesi yasak olduğu için, kadın kıyafeti giyen erkekler dans ederlerdi. Daha sonra kadınlara uzun elbiseler ile dans edebilir izni çıkmıştır. Bizim şu an sahnede gördüğümüz bale kıyafeti yani “tütü” kısa ve kabarık kadın giysisini giyebilmeleri yaklaşık yüz sene sonrasında gerçekleşebilmiştir. Bale ayakkabısı yani point’in ilk giyilebilmesi “Marie Taglioni” tarafından 1800’lerin başında gerçekleşmiştir.

Görsel 6-Tütü ve point

Görsel 7-Marie Taglioni (1804-1884)

Bu dönemde, dünyanın çeşitli yerlerinde insanlar dans etmeye devam etmiş, Güney Amerika, Uzak Doğu ve Afrika’da günlük sosyal yaşamlarında dans yer almaya devam etmiştir. Klasik balenin kurucularından “Jean Georges Noverre” in (1727-1810) doğum günü olan 29 Nisan UNESCO kararı ile tüm dünyada “Dünya Dans Günü” olarak 1980’den beri kutlanmaktadır.

⁶ Pınar Aydın O’Dwyer, Bahri Gürçan, *Bale Kitabı*, Ankara, 2012, xv-xvi,3-6.

1.2 Türkiye’de Bale Tarihi

Günümüzdeki haliyle bale gösterilerine en çok benzerlik gösteren sunuş 1524’te Kanuni Sultan Süleyman’ın izni ile Venedik elçisinin evinde gerçekleşmiştir. Klasik bale henüz tam günümüzdeki formuna dünya genelinde bile oturmadığı için bu gösteri daha çok müzikle dans ve mim veya bir drama şeklinde olmuştur. Daha öncesinde ise, tahta çıkma, evlenme, sünnet düğünü ve doğum gibi sosyal olayları kutlama esnasında da müzik eşliğinde dans ve mim gösterileri yapılmıştır. Mim sanatı ya da Pantomim; en basit anlatım ile sözsüz tiyatro oyunudur. Bu gösteriler halka açık alanlarda gerçekleştirilmiştir.

1828’de İkinci Mahmut tarafından İstanbul’a davet edilen Giuseppe Donizetti, hem besteler yapmış hem de birçok opera, operet ve bale eserinin sahnelenmesini sağlamıştır.

Yaşamının geri kalanını İstanbul’da geçiren Donizetti’ye Sultan Abdülmecit tarafından “Paşa” unvanı verilmiş ve Donizetti Paşa olarak anılmıştır. Bu dönemde yaygın müzik eğitiminin yanı sıra haremden Batı müziği eşliğinde dans eğitimi de verilmeye başlanmıştır.

Bundan kısa bir süre sonra 1860’da “La Fille Mal Gardée” (Şımarık Kız) balesi ve başka bale eserleri de İstanbul’da Naum Tiyatrosu’nda sergilenmiştir.

Naum Tiyatrosu; Beyoğlu İstiklâl Caddesi’nde, girişindeki belli belirsiz bir plâkette yazdığı gibi Çiçek Pasajı’nın olduğu yerde bulunuyordu. 1840-1870 arasında 30 yıl hizmet verdi. 5 Haziran 1870 deki büyük yangında tamamen yok oldu. Yangından sonra Hristaki Zoğrafız tarafından satın alınan arsa üzerine “Cité de Pera” adıyla bir alışveriş merkezi yapılmıştır. Yani Müslüman halkın deyimiyle “Çiçek Pasajı”.

Tiyatro ilk kurulduğu yıllar, repertuarı İtalyan ve Fransız bestecilerinin eserlerinden oluştuğu için, İstanbul’un elit gayr-ı müslim tabakasına ve yabancılara hitap ediyordu. Sultan Abdülmecid’in Tiyatroya olan ilgisi ve cömertçe yaptığı bağışlar ile asker-sivil Osmanlı bürokrat ve aydınlar tarafından da rağbet edilen bir haline gelmiştir. Tiyatroda meydana gelen kimi olaylar Londra, Paris, Viyana ve hatta New York medyasında geniş yer bulmuştur.

Bu dönemlerde Avrupa ülkelerine ziyarete giden önemli Osmanlı devlet adamları dans ve müzik konularında inceleme yapmakla görevlendirilmiştir. Birçok dans ve tiyatro topluluklarının kurulması (kumpanyalar) bu dönemde olmuştur. Böylece Osmanlılar bir yandan köçek, çengi gibi yerel dans unsurlarını korumuş, bir yandan da evrensel sanatların değerini tanımış ve bunları sunmuştur.

Bütün bunlar Osmanlıların klasik sahne sanatları konusunda çağdaş Avrupa'nın gerisinde kalmadığını göstermektedir. Sultan Abdülaziz'in 27 Temmuz 1867'de Viyana'da Marie Taglioni'yi (ilk point ayakkabısı giyen bale dansçısı) seyretmiş olması da bunu göstermektedir.

Cumhuriyetin kurulması ile evrensel sanatlara olan ilgi hızlanmış ve kurumsallaşmıştır. 1936 yılında sanatçı yetiştiren opera, tiyatro ve müzik bölümleri ile Ankara Devlet Konservatuari kurulmuştur. 1950'de İstanbul'da "Yeşilköy Bale Okulu" adı altında kurulan bale okulu kısa bir süre sonra Ankara Devlet Konservatuari'ne bağlanarak bale eğitimi de devlet tarafından verilen bir eğitim olmuştur.

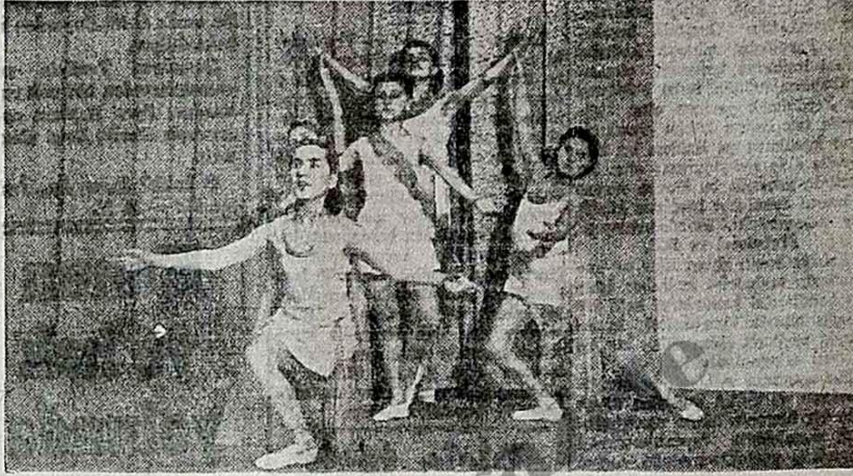
Konservatuar'ın kuruluş yıllarında klasik müzik alanında uzman "Paul Hindemith", opera ve tiyatro alanında uzman "Carl Ebert" ülkemize davet edilerek, bölümlerin geliştirilmesine katkı sağlamışlardır. Bale alanında ise aslen İrlandalı bir balerin olan ve daha önce İngiltere'de önde gelen bale kurumlarının kuruluşu ve geliştirilmesinde deneyim sahibi "Dame Ninette De Valois" ülkemize davet edilerek çalışmalar hızlandırılmıştır. Ölümüne kadar Türk balesinin yol göstericisi ve hocası, bale dansçılarının hamisi olan Ninette De Valois, bale alanındaki başarılı çalışmaları dolayısıyla 1951 yılında İngiliz Kraliçesi tarafından "şövalye" nişanıyla onurlandırılmış ve "Dame" unvanı sahibi olmuştur. Ona yardımcı olmak amacıyla önce "Joy Newton", "Audrey Knight", daha sonra "Beatrice Appleyard Fenmen", "Lorna Nossford", "Robert Lunnon" ile "Travis Kemp" ve "Molly Lake" ülkemizde balenin gelişmesinde unutulmaz emekler harcamıştır.

Ankara Devlet Konservatuari Bale Bölümü'nün ilk gösterisi 1950'de "Ulvi Cemal Erkin"ın bestesi ve "Joy Newton"ın koreografisi ile yapılan "Keloğlan Balesi"dir.

⁷ Pınar Aydın O'Dwyer, Bahri Gürcan, *Bale Kitabı*, Ankara, 2012, 11-13.

Keloğlan masalından bale yapıldı, filme de alınacak

Şehrimize gelen İngiliz bale mütehassısı, Türk talebelerinden memnurlukla bahsediyor

Yeşilköydeki Bale Mektebinde bir çalışma sahnesi

Evvelki gün şehrimize gelmiş olan İngiliz Bale mütehassısı Miss Ninette de Valois dün saat 18 de İngiliz Kültür Heyeti binasında bir basın toplantısı yapmış ve şunları söylemiştir:

«— Bu sabah Yeşilköydeki Bale Mektebine gittim. Bütün sınıfları gezdim ve talebelerdeki tekâmülü gördüm. Nazarı dikkatimi çeken nokta, talebelerin Batı müziğine karşı olan yakın alâkalarıdır.

Küçük bale talebelerinin işli-
rak edeceği bir bale gösterisi
hazırlanmaktadır. Bu gösterinin
mevzuunu «Keloğlan» adındaki
bir Türk masalı teşkil etmekte-
dir. Bu masalın müzik kısmı Ul-
vi Cemal Erkinindir. Eserin de-
korlarını da Gevher Bozkurt üze-
rine almıştır. Keloğlan balesi fil-
me de alınacaktır.

Yakında, şehrinizdeki bale
mektebi Ankara'ya nakledilecek
ve Konservatuara bağlanacaktır.
İstidatlı talebelerin ailelerinden
çocuklarını Ankara'ya götürmek
için izin almış bulunuyoruz.

Yeşilköy Bale Mektebindeki
çocuklar çok zekidirler. Kendi-
lerine bale tarihi gibi mesleki
bilgiler verilmektedir. Sonra, on-
lara iyi ve kötü pozisyonlar re-
simle gösterilmektedir. Bu tale-
beler 16-17 yaşlarında, mezun
olduktan sonra bir bale trupu
teşkil edebilirler. Bu netice ta-
hakkuk ederse İngilterenin elde
ettiği neticenin aynı olur.

Şunu memnuniyetle kaydet-
meliyim ki bu genç çocukların
bale mektebine verilmesi husu-
sunda ebeveynler hiç taassuba
kapılmamaktadırlar.

Balenin bir kültür olduğunu
Türkiye gözönünde tutmalı ve
balenin gelişmesi, yayılması için
çalışmalıdır. Kolej ve diğer mek-
teplerde bale de, pekâlâ resim
ve müzik gibi bir ders haline
getirilebilir.

Fransız ve İtalyan balelerinin
mazisi 200 sene evveline kadar
gitmektedir. İngiliz balesi ise 25
senelik bir maziye sahiptir. Zan-
nedersem en yeni bale Türkiye-
dedir.

Suna inanıyorum ki, beynel-
mîl bir lisana sahip olan bale,
dünya devletleri arasında iyi bir
elçidir.»

Ninette de Valois 25 mayıs
perşembe günü saat 17 de Tek-
nik Üniversitede «İngilterede bale»
mevzuunda bir konferans ve-
recektir.

Görsel 8-Cumhuriyet Gazetesi, 19 Mayıs 1950

2. TEZ FİLMİ

Film, ilk olarak Üsküdar'daki Tekel binasında başlıyor, prova mekanları, dekor/kostüm atölyelerinin olduğu bölüm, Baş koreograf Ayşem Sunal'ın odası ile açılıyor.

Ardından Ayşem Sunal ile röportaja geçiliyor. Röportaj esnasında, bahsedilen eserlerden görüntüler, eserin prova salonundan ve sahnelenişinden fotoğraflar gösteriliyor.

Eserlerin orijinal afiş tasarımları ile yansıtılan belgeselde, eserlerin oluşturma süreci soru cevap şeklinde bilgi olarak veriliyor.

Ardından, İstanbul Devlet Opera ve Balesi sanatçıları ile röportajlar başlıyor. Bu röportajlar da kendilerine direktörleri ile çalışma süreçleri soruluyor ve kendilerine ait sahne ve prova fotoğraf/videoları eşlik ediyor.

Sahne alırken, eser içinde duyguları ve eserleri sergilerken yaşadıkları süreçler, koreografide öne çıkan noktalar ve onları etkileyen duygular soruluyor.

Çalıştıkları eserdeki koreograf Uğur Seyrek ile çalışma süreci ve eserde onların gözünden koreograf bakışı irdeleniyor. Ardından Süreyya Operası ve gösterisi günü, bina dış çekim, gösteriyi izlemeye gelen ve bilet alan insanların binaya girişleri, Süreyya Operası iç mekan, kulis ve hazırlık süreci, kostüm/dekor ve makyaj hazırlıkları ve ardından perde açılışı gösteriden küçük bir bölüm görüntüsü yansıtılmaktadır.

Finalde, gösteri biterken seyirci selamlaması sırasında, belgeselin kapanış jeneriği ile sonlanıyor.

2.1 ROPÖRTAJ YAPILAN SANATÇILAR

AYŞEM SUNAL SAVAŞKURT

Biyografi

Bale eğitimini Ankara Devlet Konservatuarı'nda tamamladıktan sonra 1990 yılında Belçika Kraliyet Balesi'nde kariyerine başladı. 1995 yılında Paris'te, Belçika Kraliyet Balesi ile yaptığı bir 'Giselle' temsilinden sonra uluslararası basından büyük övgüler aldı ve baş dansçı oldu. Kraliyet Balesi'nde klasik balenin tüm repertuarını baş dansçı olarak icra etti.

Misafir sanatçı olarak Danimarka Kraliyet Balesi, Hollanda Ulusal Balesi (HET), İsveç Kraliyet Balesi, Houston Balesi, Estonya Ulusal Balesi, Miami Balesi, San Francisco Balesi gibi dünyaca ünlü bale topluluklarında başrollerde dans etti.

Sadler's Wells, Covent Garden, Mogador, Versailles, Şanghay Büyük Tiyatro, Teatro Comunale Ponchielli (Cremona), Teatro Grande (Brescia), Opéra de Reims gibi önemli tiyatrolarda sahne aldı.

Partneri Joan Boada ile Metropolitan Operası'nda gerçekleşen Gala'da sahneye çıktı.

Belçika Kraliyet Balesi ile New York, Tokyo, Osaka, Pekin, Şanghay, Kopenhag, Cenevre, Oslo, Helsinki, San Francisco, Boston, Londra, Paris, Amsterdam gibi şehirlere yapılan turnelerde başrollerde dans etti.

Rudolf Nureyev, Maurice Béjart, Jiri Kylián, Jean-Christophe Maillot, Mats Ek, André Prokovsky, Paolo Bartoluzzi, Joseph Lazzini, Attilio Labis, Nacho Duato, Anna-Marie Holmes, Christopher d'Amboise, Krzysztof Pastor, Mauricio Wainrot gibi dünyaca tanınmış koreograflarla birebir çalıştı.

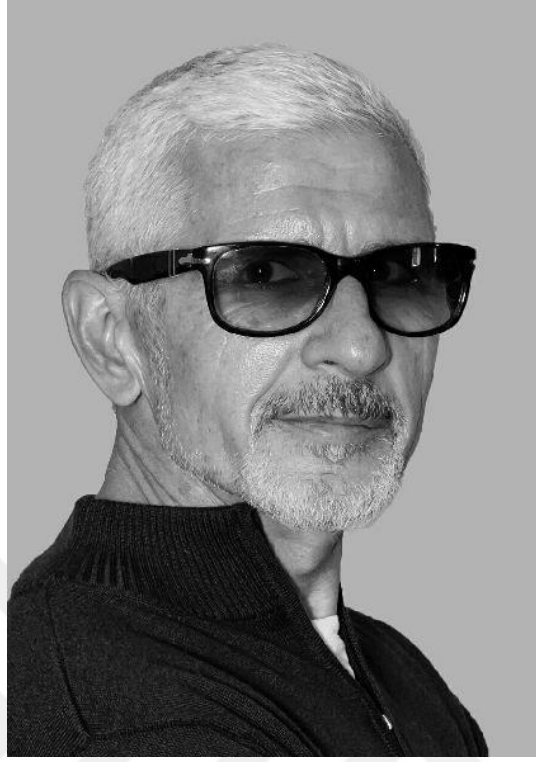
2006 yılında Türkiye'ye dönüş yaparak Ankara ve İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde baş dansçı olarak görev aldı. Ankara, İstanbul, Samsun ve Antalya Devlet Opera ve Balesi'nde bale eğitmenliği ve repetitörlüğü yaptı. Başrollerde dans ettiği eserler arasında şunlar sayılabilir; Giselle, Romeo ve Juliet, Kuğu Gölü, Uyuyan Güzel, Coppélia, Fındıkkıran, Le Corsaire, Cinderella, Şımarık Kız, Don Kişot, Raymonda, Camelot, Üç Silahşörler, Anna Karanina, Dracula, Carmina Burana, Paquita, La Bayadère, Golden Mean, Tango Fiesta, Looking Through Glass, Petite Mort, 2x4 Vivaldi Piazzolla 8 Mevsim, The Chairman Dances, Synchronicities, Mahler Wayfarer, Solid Ground, Slightly Sinful, Disregarding Changes, Just One of Those Things, Distant Light, Bach in Four Voices, Symphony in D, Febrille, Esmeralda, Serait-ce La Mort?, Bach Pas de Deux, Siciliano, Fatum, Circle of Fifths, Sync. Aynı zamanda Balanchine eserleri de repertuarında vardır; Four Temperaments, Çaykovski Pas de Deux, Symphony in Three Movements, Concerto Barocco, Serenade, Capriccio, Allegro Brillante, Jewels, Who Cares, Tarantella, Theme and Variations, Stars and Stripes. Prix du Luxembourg birincilik ödülü ve Prix de Houlgate ikincilik ödülünü kazanan sanatçıyı, Dance Magazine dergisi dünyanın en iyi beş balerinin biri seçti.

Belçika'da 2001 yılında, yılın en iyi dansçısı ödülüne layık görüldü. Danse dergisi tarafından 'La Bayadère' eserinde Nikiya rolünü en iyi yorumlayan dansçı olarak seçildi.

Moskova'da Prix de Benois onur ödülünü aldı. Belfast Festivali'nde 'Uyuyan Güzel' balesindeki Aurora rolüyle en iyi dansçı ödülünü alan sanatçı, 2006 yılında Lions Kulübü tarafından verilen Türkan Kahramankaptan Özel Ödülleri'nde 'En İyi Dansçı' ödülüne layık görüldü. Halen İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde bale eğitmenliği ve repetitörlüğü görevini sürdürmekte olan Ayşem Sunal Savaşkurt, aynı zamanda 2015-2016 sezonundan bu yana Bale Başkoreografı olarak görev yapmaktadır.

⁹ İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Ayşem Sunal biyografisi,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/wsan2013.aspx?SicilNo=465>, 15/01/2018

UĞUR SEYREK

Biyografi

Uğur SEYREK 1977-1980 yılları arasında Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde solist bale sanatçısı olarak görev aldı. 1980 yılında bilgi ve tekniğini geliştirmek amacıyla Almanya'ya giderek "State Theater Berlin" ve "State Theater Stuttgart Ballet" bale topluluklarında solist dansçı olarak çalıştı, 58 değişik ülkede temsiller vererek dünyanın önde gelen koreografları M.Haydee, J.Cranko, J.Kylian, U.Scholz, G.Tetley, J.Numeier, W.Forsythe, M.Béjart, M.Millan, H.Van Manen.D.Aykal,G.Mc Millan,G.Balanchine ve diğerleri ile çalışma olanağı buldu. 1987 yılında John Cranko Stuttgart Bale Akademisi'nden başarıyla mezun oldu ve 1997 yılında New York'ta dünyanın en önemli dansçılarından biri olarak kabul edilen Malakov'la 'Romeo ve Juliet" balesinde başrolü paylaştı. 1999 yılında Württembergische Stuttgart Bale Akademisi'nde Dans Pedagojisi bölümünü bitirerek dans öğretmenliği diplomasını aldı ve aktif dansçılık kariyerini noktaladı.

Bundan sonra 'Nover Genç Koreograflar Derneđi" adına Stuttgart Bale Dansçılarıyla gerçekteştirdiği beş koreografisini sahneleme şansına sahip oldu. 2001 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde Baş Koreograflık ve Başöğretmenlik görevini üstlendi.1997 yılından bugüne kadar Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya Devlet Opera ve Balelerinde ; 'Bolero', 'Balon', 'Bozkır', 'Uçarcasına' (Cumhuriyetin 75. yıl Kutlamaları kapsamında), 'Çığlık', 'Mavi Gözlü Dev', 'Kelebekleri Öldürmeyin', 'Kontrast', 'Tuval', 'Kurban', 'Gelin', 'Air' 'Otello' , 'Kösem Sultan', 'Salome' , 'Sevginin Bedeli', 'Tangopera' ve 'Çeşmebaşı' adlı bale ve modern dans eserlerinin koreografilerini yaptı. Ayrıca 'Turandot', 'Aida', 'Zaide' gibi büyük operaların koreografilerini gerçekteşirdi.

Cemal Reřit Rey Dans Tiyatrosu'nda 'Kimlikler"adlı eseri sahneledi. Ankara Devlet Opera ve Balesi'nin 1998-2000 yıllarında Almanya'da 8 temsillik bir turne gerçekteştirmesine öncülük etti. Yine 1998-2001 yılları arasında dünyanın en önemli koreograflarının eserlerini Ankara'nın bale repertuarına kazandırdı. Bunlar; Marcia Haydee'nin 'Uyuyan Güzel", John Cranko'nun 'Hırçın Kız", Uwe Scholz'ün 'Yedinci Senfoni", J. Kylian'ın 'Unutulan Ülek" adlı eserleridir.

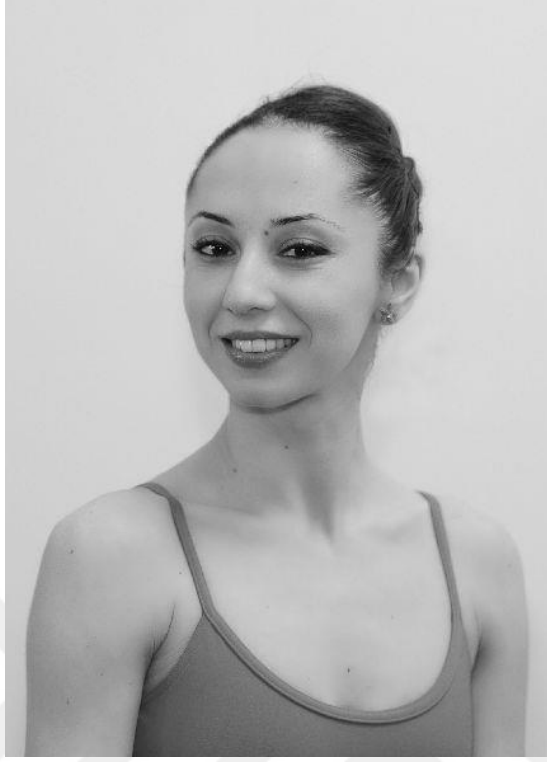
Uğur Seyrek, koreografılığının yanı sıra 1983 yılında Berlin'de resim ve heykel çalışmalarına başladı. Altmışın üzerinde kişisel ve karma sergiye katıldı. Bu sergilerde özellikle Stuttgart dönemindeki çalışmaları ilgi odağı oldu. Onun resim ve heykellerinde dansın, koreografilerinde resim ve heykelin estetiğini bulabilirsiniz.

Aldığı ödülleri; Donizetti Ödülleri 2011;Yılın en başarılı Koreografi (Otello Balesi). Donizetti ödülleri 2012;Yılın en başarılı Koreografi (Otello ve Salome baleleri). Lions Kulübü'nün 2010 Tülay Kahramankaptan ödülü; En iyi Koreograf ve Yönetim (Otello balesi) Caddebostan Lions Kulübü Opera ve Bale Ödülleri 2011;En başarılı Koreograf ve Yönetim(Otello Balesi) Caddebostan Lions Kulübü Opera ve Bale Ödülleri 2014;

En başarılı Koreograf ve Yönetim (Tüm Çalışmaları için) Seyrek, uzun yıllardan beri düzenlediği 'Bodrum Aspat Dans Platformu'nda genç Türk dansçıları yerli ve yabancı hocalarla bir araya getirip fiziksel ve zihinsel gelişimlerine katkı sağlamaya çalışmaktadır.

¹⁰ İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Uğur Seyrek Biyografisi,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/wsan2013.aspx?SicilNo=1300>, 15/01/2018

HÜMA ERSEL

Biyografi

MEZUN OLUNAN OKUL VE EĞİTİMLER:

H.Ü. Ankara Devlet Konservatuarı

KARİYER VE İDOB'A GİRİŞ YILI

2002 İDOB

ÖDÜLLER , DANS EDİLEN BAŞLICA ESERLER :

Fındıkkıran, Kuğu Gölü, Don Kişot, Prens Igor, Giselle, La Traviata, Air, Hürrem Sultan,

Bolero, Kamelyalı Kadın, Otello, 2.Senfonî, Anadolu'nun Sessizliği ,Genç Werther 'in

Acıları, İstanbul, Şımarık Kız, Hayatın İçinden,Aida, La Bayadere, Paquita,Ağır

Roman,Folklorama,İnsancık,Sonkiüçdört,Concerto Barocco

¹İstanbul Devlet Operave Balesi, Hüma Ersel Biyografi,

<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/wsan2013.aspx?SicilNo=3042>, 15/01/2018

MELİH MERTEL

Biyografi

MEZUN OLUNAN OKUL VE EĞİTİMLER :

İ.Ü Devlet Konservatuarı

KARİYER VE İDOB ' A GİRİŞ YILI

2003-07 ANDOB, 2007 İDOB, 2012-13 The Washington Ball.,2013 İDOB

ÖDÜLLER DANS EDİLEN BAŞLICA ESERLER :

Don Kişot, Fındıkkıran, Kamelyalı Kadın, Uyuyan Güzel, Bach, Kuğu Gölü, Cindirella, Troy Game, Entre Dos Aguas, Bolero, Giselle, 2. Senfoni, Creatures, Mi Favorita, Concerto Barocco, Bahçesaray Çeşmesi,La Corsaire,Dracula,L'amour, Stors and Stripes, Hürrem Sultan, Genç Werther ' in Acıları,Under Covers, Carmina Burana, Hemingway;

¹İstanbulDevletOperaveBalesi,MelihMertelBiyografi,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/wsan2013.aspx?SicilNo=6312>, 15/01/2018

MEHMET NURİ ARIKAN

Biyografi

MEZUN OLUNAN OKUL VE EĞİTİMLER :

İ.Ü Devlet Konservatuarı

KARİYER VE İDOB ' A GİRİŞ YILI

2007 İDOB

ÖDÜLLER DANS EDİLEN BAŞLICA ESERLER :

Fındıkkıran,Kuşu Gölü,Şımarık Kız,Bolero, Air,İstanbul,Hürrem Sultan,La Bayadere,

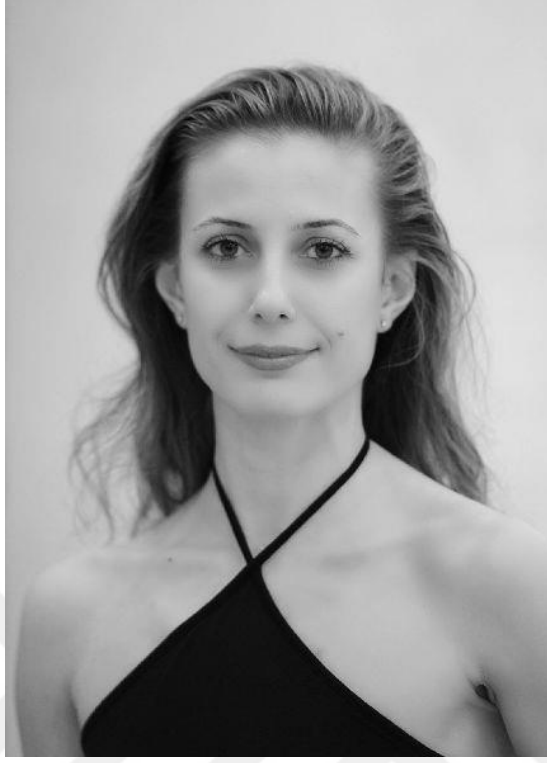
Hüsn-ü Aşk'a Dair,2. Senfoni, Minyatür, Kamelyalı Kadın, Genç Werther ' in

Acıları,Otello Afife, Don Kişot, Circle of Fifts,Hayatın İçinden, Doğu Ezgileri, Binbir

Gece, Siyah Beyaz, Bodrum Aşkı

¹¹ İstanbul Devlet Opera ve Balesi, M.Nuri Arıkan Biyografi,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/wsan2013.aspx?SicilNo=1340>, 15/01/2018

EYMEN ARISLI

Biyografi

MEZUN OLUNAN OKUL VE EĞİTİMLER :

İ.Ü Devlet Konservatuarı

KARİYER VE İDOB'A GİRİŞ YILI

1993 İDOB

ÖDÜLLER , DANS EDİLEN BAŞLICA ESERLER :

Giselle, Kuğu Gölü, Fındıkkıran, Ağır Roman, Air, la Bayadere, İstanbul, Şımarık Kız,

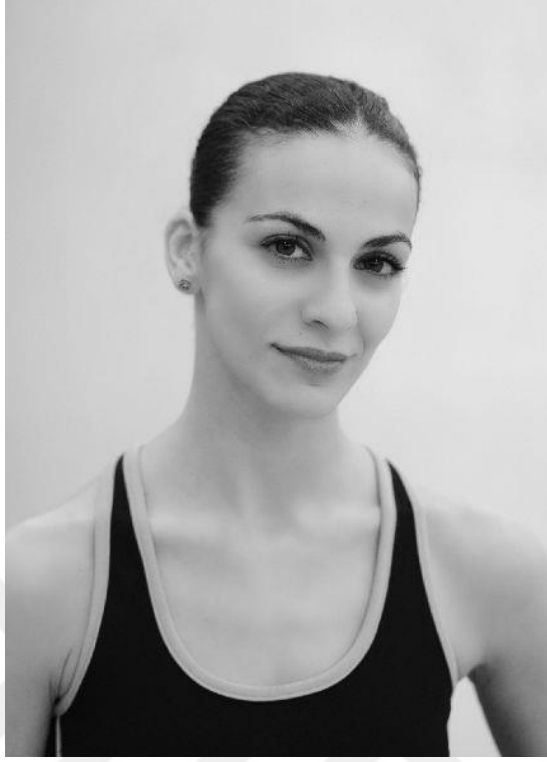
İçimdeki Hüzün, Emrah ile Selvihan, Gelin, Don Kişot, Otello Kamelyalı Kadın, Hürrem

Sultan, Genç Werther ' in Acıları , Afife,Paquita Hüsn-ü Aşk'a Dair, Circle of Fifths,

Concerto Barocco, Senfonik Minyatür,Doğu Ezgileri

¹² İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Eymen Arıslı Biyografi,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/wsan2013.aspx?SicilNo=1341,15/01/2018>

ÇAĞRI ÇEKİÇ HAZAN

Biyografi

MEZUN OLUNAN OKUL VE EĞİTİMLER :

İ.Ü Devlet Konservatuarı

KARİYER VE İDOB'A GİRİŞ YILI

2003 İDOB

ÖDÜLLER , DANS EDİLEN BAŞLICA ESERLER :

Giselle, Kuğu Gölü, Fındıkkıran, Romeo ve Juliet, La Bayadere, Şımarık Kız,Kamelyalı

Kadın, Ağır Roman, Gelin, Air, İstanbul, Don Kişot, Dört Duvar, Paquita, Concerto

Barocco, 2. Senfoni , Minyatür, Hürrem Sultan, Afife, Güldestan, Hüsn-ü Aşk'a Dair,

Anadolu' nun Sessizliği, Yoz Döngü

¹³ İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Çağrı Çekiç Hazan, Biyografi,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/wsan2013.aspx?SicilNo=2985,15/01/2018>

SİNAN KAYMAK

Biyografi

MEZUN OLUNAN OKUL VE EĞİTİMLER :

M.S.Ü. Devlet Konservatuarı

KARİYER VE İDOB ' A GİRİŞ YILI

1997 İDOB

ÖDÜLLER DANIŞ EDİLEN BAŞLICA ESERLER :

Fındıkkıran, Don Kişot, Carmina Burana, Kuğu Gölü, Otello, Hürrem Sultan, Bolero, Air,

Ağır Roman, Afife, 2. Senfoni, Genç Werther ' in Acıları

¹⁴ İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Sinan Kaymak, Biyografi,
<https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/wsan2013.aspx?SicilNo=2962,15/01/2018>

2.2 ROPÖRTAJ METNİ

- 1- Bir bale gösterisi nasıl oluşturulur?
- 2- Bir bale gösterisine hazırlanırken nelere dikkat ediyorsunuz?
- 3- Ayşem Sunal ile çalışmak nasıl bir duygu?
- 4- Koreografi’de önce çıkan noktalar nelerdir?(SondanÖnce,3Aşk, 4 Mevsim,Fındıkkıran)

2.3 FİLMİN KÜNYESİ

Adı: Bir Balenin Anatomisi

Kamera: Metin Kalkan, Emrecan Bilgiç

Işık: Turan Topal

Ses: Murat Nar, Kahraman Aydın

Kurgu: Yasin Nar

Senaryo, Araştırma: Pınar Alkan

Süre: 19.14

2.4 BELGESELDE KULLANILAN EKİPMANLAR

Kamera; Canon mark 3, 24 105 mm lens/ Full HD, 1920x1080

Işık; Kırmızı kafa 1000 W, 3 adet

Ses; Yoga yaka mikrofon

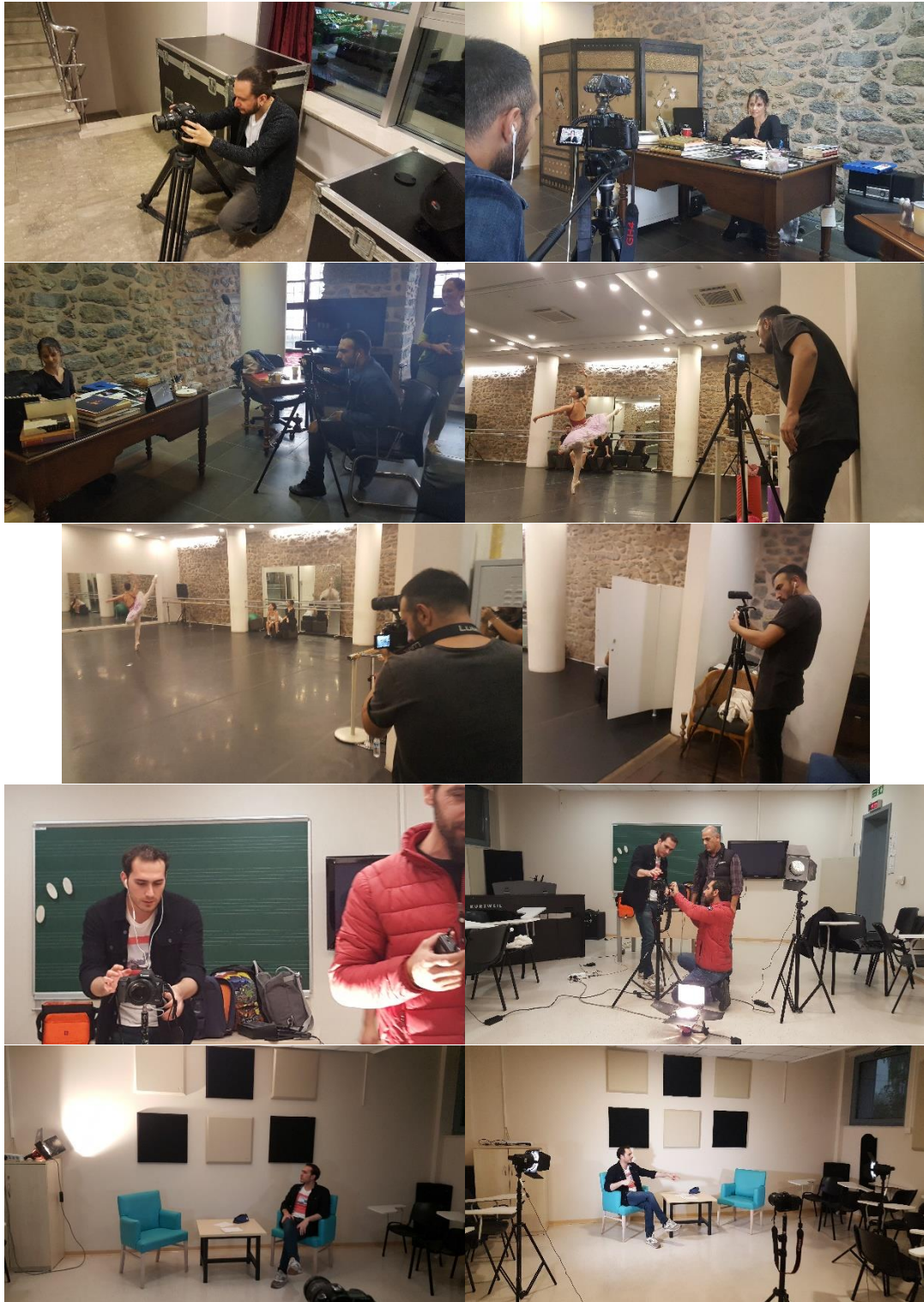
2.5 ÇEKİM TAKVİMİ

2017 Ekim; Tekel binası (Üsküdar)

2017 Kasım; Süreyya Operası (Kadıköy)

2017 Kasım; Hisar Okulları (Kemerburgaz/Göktürk)

2.6 SET FOTOĞRAFLARI

DEĞERLENMDİRME

“Bir Balenin Anatomisi” kısa belgesel filmi son derece düşük bütçe ile çekilmiş, tüm ekip gönüllülük esası ile çalışmıştır. Teknik donanımlarım hepsi Beykent Üniversitesi tarafından karşılanmış olup, sadece ulaşım imkanları tarafımdan sağlanmıştır.

Günümüz gösteri sanatlarından, klasik baleyi irdeleyerek, kültür ve sanat üzerine daha Ayrıntılı bakabilmek ve kaynak oluşturabilmek için dikkat çekmeye çalışan projemiz, sinema ve dansı birlikte harmanlamaya çalışmıştır.

Eğitimini almış olduğum ve halen eğitim vermekte olduğum beden dili ve ifade'nin belgesel ve sinemadaki rolüne dikkat çekmek istememin sebebi, bu konu ile ilgili ilerde daha ayrıntılı ve kapsamlı projeler üretmek istememden kaynaklanmaktadır.

KAYNAKÇA

Aydın O'Dwyer, P. ,Gürcan, B. “**Bale Kitabı**”, Ayrıntı Basımevi, Ankara, 2012.

Pavis, P., “**Gösterimlerin Çözümlemesi**”, Dost Kitabevi Yayınları,Ankara, 2000.

Deleon, J., “**100 Turkish Ballets**”, Siemens Leasing Yayını, İstanbul, 1998.

Deleon, J.” **Ballet in Turkey**”, Çelik Gülersoy Vakfı, İstanbul, 1993.

Kirstein, L.,“**The Classic Ballet: Basic Technique and Terminology**”,Borzoi Books,Usa, 2013.

Tunçay, R., “**Naum Tiyatrosu**”, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul,2010.

Nüzhet, S., “**Naum Tiyatrosu**”,

İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 2018, <https://secure.dobgm.gov.tr/opera2013/devopera.aspx>,
15/01/2018

ÖZGEÇMİŞ

Milli Eğitim bakanlığına bağlı özel bir bale okulundan mezun olduktan sonra, Yıldız Teknik Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları bölümü, Modern dans bölümünü bitirmiştir. Beykent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Oyunculuk Bölümünde Hareket ve Ritmik dersleri vermektedir. Öğretim görevlisi olmanın yanı sıra Sinema-Tv bölümünde Yüksek Lisansını bitirmiştir. Eğitimci aynı zamanda Pilates matwork, reformer ve Yin yoga, Hamile Yogası ve Çocuk Yogası eğitmenliği sertifikalarını da almıştır.

Pınar ALKAN